

REUMATOLOGIE MARTINIZIEKENHUIS GRONINGEN PATIENTENINFORMATIE RITUXIMAB (MABTHERA®)

Rituximab behoort tot de groep van reuma-remmende middelen dat wil zeggen, dat deze middelen in staat zijn de activiteit van het reumaproces zelf af te remmen.

Het doel van dit type medicijnen is dan ook:

1. Het onderdrukken van de klachten (pijn en stijfheid), verschijnselen (gewrichtszwelling) en het verbeteren van de algemene conditie
2. Het beperken van de gewrichtsbeschadiging. Rituximab wordt aan u voorgeschreven omdat andere medicijnen, die uw reumatoloog u tegen deze ziekte al eerder voorschreef, niet voldoende effectief zijn of omdat u ze niet kunt verdragen.

Wat is Rituximab (MabThera®)?

Rituximab is een medicijn dat een groot deel van de zogenaamde B-cellen uitschakelt door blokkade van een bepaald eiwit op de B-cellen (het CD20). B-cellen zijn cellen die deel uitmaken van ons afweersysteem. Deze cellen maken via een aantal stadia in het beenmerg een ontwikkeling door tot het eindstadium, de plasmacel. De plasmacel produceert afweerstoffen, zogenaamde immuunglobulines. Immuunglobulines stellen ons in staat infecties met virussen en bacteriën het hoofd te bieden en geven ons een immuniteit tegen virussen en bacteriën.

Bij gewrichtsreuma schiet de rol van de B-cel door. De overmatige productie van reumafactoren is een uiting hiervan. Rituximab schakelt een groot aantal stadia van de B-cellen uit, maar laat de voorlopercellen van de B-cel in het beenmerg en de plasmacel intact. Hierdoor blijft de afweer tegen virussen en bacteriën goeddeels in stand. Een verhoogde gevoeligheid voor infecties wordt tot nu toe niet gezien.

Over de lange termijn veiligheid van het middel bij reumatoïde artritis zijn beperkte gegevens beschikbaar.

De rol bij het ontwikkelen van kanker is niet bekend.

Hoe dit geneesmiddel wordt toegediend

Rituximab (MabThera®) wordt gegeven via een infuus in de ader in combinatie met 100 mg prednisolon. Prednisolon is nodig omdat het middel een lichaamsvreemd eiwit is, waardoor een allergische reactie en in het ergste geval shock kan ontstaan. Per ziektebeeld wordt bekeken of u het infuus 2x achter elkaar krijgt met twee weken er tussen of dat u het infuus eenmalig krijgt. De dosering kan 500 mg zijn of 1000 mg. Ook dit hangt af van het ziektebeeld. De reumatoloog zal dit met u bespreken. Het eerste infuus duurt ongeveer 6 uren, het tweede infuus ongeveer 4 uren.

Moment van werking

Na het starten van Rituximab kan het 12-16 weken duren voor u enige verbetering bemerkt.

Rituximab blijkt gewrichtsreuma langdurig (8 tot 40 weken) te kunnen afremmen. Gemiddeld blijken na 9 maanden de infusen te moeten worden herhaald.

Het is nog niet bekend hoe vaak je de behandeling kunt herhalen, maar volgens de huidige inzichten zou dit zeker drie jaar kunnen.

Lees voor gebruik de bijsluiter

Het is belangrijk om voor gebruik van het geneesmiddel altijd eerst de bijsluiter goed te lezen. De bijsluiter is een aanvulling op de informatie die de arts aan de patiënt geeft. Zijn er na het lezen van de bijsluiter nog vragen, raadpleeg dan uw behandelend reumatoloog of apotheker.

Als bijwerking zijn o.a. beschreven

- De belangrijkste mogelijke bijwerking is een infusiereactie. De symptomen hiervan kunnen zijn misselijkheid, koorts, jeuk, niezen, rillingen en slaperigheid huidafwijkingen, keelirritatie, hoest en benauwdheid. Dit kan gepaard gaan met zowel een verhoogde als een verlaagde bloeddruk. Deze bijwerkingen treden meestal op na de eerste infusie. Wanneer u bepaalde klachten ervaart na een infuus, aarzel dan niet contact op te nemen met de behandelend reumatoloog.
- zeldzaam: ernstige overgevoeligheidsreactie met shock

- Tijdens of na het infuus kan sufheid optreden. Autorijden op de dag van het infuus is op eigen verantwoordelijkheid.

Belangrijke adviezen

Het gebruik van Rituximab wordt afgeraden bij een infectie of abcessen.

Als u twijfelt of u een infectie heeft, dient u te overleggen met uw huisarts.

In geval van een infectie moet het toedienen van het infuus tenminste 2 weken worden uitgesteld.

U moet dan zelf met de reumaconsulent/verpleegkundig specialist bellen voor een nieuwe afspraak, (telefoonnummer: 050 - 5246955).

Controles

Bloedcontroles zijn niet anders dan wat u gewend was tijdens de behandeling van uw ziekte.

Wanneer u de afspraak niet opvolgt om volgens voorschrift het bloed te laten controleren krijgt u het dringend advies om geen Rituximab te gebruiken.

Zwangerschap en borstvoeding

Rituximab komt het via de navelstreng bij het ongeboren kind, waar het negatieve effecten kan hebben. Derhalve dienen vrouwen in de vruchtbare leeftijd 6 maanden te zorgen voor goede anticonceptie na het laatste infuus. Het is dus van belang eventuele kinderwens met uw arts te bespreken. Tijdens de behandeling dient geen borstvoeding te worden gegeven.

Operaties en tandheelkundige ingrepen

Een voorgenomen operatie of tandheelkundige ingreep moet bij voorkeur plaatsvinden 2 maanden voorafgaand aan het volgend infuus. Als dat niet mogelijk is, wordt u geadviseerd om met de chirurg of tandarts te overleggen of u onder bescherming van een antibioticum geholpen moet worden. Het volgende infuus mag volgens het schema weer worden gegeven als de wond goed genezen is en geen tekenen van infectie (meer) vertoont.

Vaccinaties

Een griepvaccinatie wordt jaarlijks aanbevolen. Tevens wordt 1x per 5 jaar een pneumococcenvaccinatie aanbevolen. Dit kunt u via de huisarts regelen. De pneumococcenvaccinatie kan wel kosten met zich meebrengen.

Denkt u vaccinaties nodig te hebben voor verre reizen, overleg dan met de GGD.

Bron

- Farmacotherapie Kompas
- NVR Biologicals richtlijn verantwoordelijk gebruik van biologicals jan. 2011